

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt VII. Vnum ex præcipuis in vita eremitica proficiendi mediis esse, sinceram erga superiores fidelitatem, & veritatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

ceremonia rite observetur, aut negligatur, perinde atque si non ob alium finem se ad desertum contraherent, quam ut, vel ceremonias exacte perdiscant, vel se earum accuratam peritiam habere, aliis demonstrent. Quis quidem nec sibi, nec aliis sunt utiles, atque in eo errore versantur, quod non animadvertant religiosam perfectionem esse, teste S. Bonaventura, instat quosdam arboris, quæ truncum habet, ramos, fructus & folia, & quod ceremoniarum licet sanctæ sint & bonæ, non tamen sint aliud, quam folia, proindeque quamvis earum observantia haudquaquam negligenda sit, non tamen plus æquo affectanda, aut præcipuum in iis studium & cura ponenda, sed potius in rebus magis substantialibus, maiorisque momenti: habito præ oculis Christi Redemptoris nostri monito: *Hec oportet facere, & illa non omittere.*

CAPVT VII.

Vnum ex præcipuis in vita eremitica proficiendi modis esse, sinceram erga superiores fidelitatem, & veritatem.

Qui coram DEO in veritate ambulat, etiam cum suis Superioribus DEI locum tenentibus, similiter sincerè, & veraciter ambulabit, quod nihil aliud est, quam Superiorem viæ fidei oculo, tanquam DEUM agnoscere: & ut nostra regula præscribit, *Christum potius cogitare quam ipsum, qui posuit ipsam, &c.*

Hic est omnium viæ Eremiticæ honorum fons, & scaturigo, unde innumerabiles fructus in animam dimanant. Primo debita veneratio Superiorum, & tanquam Christi personam representantium, digna æstimatio. Secundo intimus eorundem amor, qui omnes murmurationes, & animi repugnantias eliminabit. Terio sincera omnium necessitatum, & spiritualium plagarum manifestatio, ut is tanquam medicus à DEO constitutus subditi morbos curet, & sanare valeat; tanquam pater consoletur, & compatiatur; tanquam Prælatas, & Pastor gubernet, & pascat, & ad perfectionem perducatur: quæ omnia ex animi erga Superiorem veritate promanant; nec mirum quandoquidem revera DEI locum, vicisque Prælatum habere res planè certissima sit.

Effundite ergo coram illo corda vestra.

Quanti fecerint SS. Patres omnium animæ affectionum manifestatione prælatum factam. Inter antiquos illos Eremitas nihil sanctius, & inviolabilius observabatur, nihil frequentius inculcabatur, quam hæc cordis sui coram superiore effusio, qua omnes animæ suæ sinus explicantes, non peccata solum, sed ipsas tentationes, & earundem origines, affectiones, imaginationes, & præsertim orationis progressum, aliaque omnia exercitia, nudè candidèque aperiebant, in omnibus actionibus suis, tam interius, quam exterius Prælati, tanquam DEI consilio, gubernationi, nutui, sese omnimodè subicientes. Confirmat hoc Cassianus duobus exemplis valde mirabilibus.

Primo Heronis Eremitæ, qui tantæ poenitentiae, & austeritatis existit, ut pauci eum imitari valerent, & nihilominus, quia proptio seipsum

judicio, & arbitrio gubernare præsumpsit, à Diabolo conque deceptus est, ut in puteum se precipitavit.

Alterum est Abbas Serapionis, qui adhuc juvenis, diaboli suggestu, diebus singulis magistro, patrique suo spiritali dimidium panis fragmentum ad eum clam surripiebat, quam tentationem vincere non prævalens, tandem magistro suo aperire decernit, nondum sermonem absolverat, & ecce dæmon sine juvenis in figura flammæ egressus, tanto cellam fœtore replevit, ut eum nec magister, nec discipulus ferre possent.

In casu autem, quo Prælatum non haberet, in quo semper tamen Confessarii, aut alterius viri prudentis, & spiritualis iudicio regatur, ut eruditè admodum docet Richardus in *Can. cap. 39*. Rectos gressus pedibus suis faciant, quia cuncta cum consilio faciunt, & non solum peccata sua, sed etiam occultas suggestiones cordis in confessione exponunt. Non enim potest errare, qui cum consilio vivit, nec ab inimico decipi, qui suggestiones ejus detegit. Quod paucis confirmat Cassianus *Coll. 2. cap. 1*. Nullo namque vitio alio, tam præcipitem diabolum monachum pertrahit, ac perducit ad mortem, quam cum neglectis consiliis seniorum, suo iudicio peritalem, distinctionemque confidere.

Qui ergo in vita eremitica proficere desiderat, hanc sinceram fidelitatis portam intrare necesse habet, hoc enim Hierarchicus in Ecclesia militante divinæ dispositionis ordo postulat, qui homines non immediatè ab ipso DEO, sed ab hominibus, pulcherrima subordinatione ad humilitatis etiam exercitium vult gubernari: sed & Angeli inferiores, à Superioribus purgantur, & illuminantur, veluti cum haustum ex puteo aquam, unus aquæ ductus in alium, & hic insequentem, & sic de cæteris, ordinata communicatione transfundit. Nec existimet quisquam sibi sufficere, si fortasse, doctrina aut prudentia excellens, plures etiam quam Prælatas, vulneribus morbisque suis convenientes noverit medicinas, non enim scientia propria salutem, aut medelam confert, sed vera humilitas, & viva erga Superiorem fides: quam primum enim infirmas res nostras Prælati manifestamus, totam nostri curam in DEUM rejicimus, qui nos affectu paterno infallibiliter suscipit.

Nullam prorsus præterea securitatem præstare possunt emplastra spiritualia, propriæ voluntatis arbitrio vulneribus applicata: quam enim assistentiam promittit DEUS subdito, proprias passionum iudicio suo curare attemptanti? Nullam deoque potest, medicinam hanc convenientem, multo etiam minus divinæ voluntatis beneplacito, gratam & acceptam esse. Verum quando à Prælati ordinata est, à DEO ordinata est, nec aliter nisi à Prælati præscripta unquam profutura, cum & DEI legum, vicisque in terris gerat, habeatque promissam divini concursus assistentiam, secundum illud, *qui vos audit, me audit.*

Nunquid non fortasse plures & meliores erant fluvii Syriæ, aquis Israël, ad emundandam leprosam Naaman? Sed medicitæ, qua curatus est viriussæ efficacia, non tam in ablutione aquarum Iordanis, quam in prophetica applicatione consistebat, cum ipsi ELISEUS nuncium misit dicens: *Vade delavare sepius in Iordane.*

Multa remedia, nonnunquam etiam ex se meliora, quam Prælatas, proprio Marte reperiunt. Eie-

Eremita; sed quæ Prælati auxilium implorando humiliter, certo & indubie sciat, multo amplius sibi profuturum Superioris consilium, licet exile videatur, quam quodvis aliud, quantumvis naturaliter præstantissimum: nam reuera, in ore Prælati aqua mutatur in vinum, & quod inproprietate morbo videbatur, eventus probat efficacissimum.

Denique, ut stationem diætae hujus absolvamus, operæpretium est ultimum hoc addere documentum, ut Eremita profectus sui capiens, omnia exercitia cum spiritu, & fervore perficere sataget.

Nam sicuti fervor rebus etiam minimis dat vitam, ita & ignavia tepiditas, & consuetudinis languor eandem auferunt, & quamvis nobilia & vitalissima opera, prorsus emortua reddant.

Deploranda certe quorundam indisciplinatio est, qui cum aliquantulo majori labore actiones suas, spiritu & fervore mitificæ nobilitate, ac fecundate possent, malunt tamen tepiditate sua vitalitium gratiæ Spiritus Sancti fervorem excludendo, die ac nocte, sine fructu, aut gustu, inutiliter & tardiose laborare. De quibus jure merito Evangelica moveri potest querimonia, ut quid adhuc sanctam deserti terram occupant, inutiles, infructuosi, emortui, qui corpore quidem, quasi ex animi cadavere, sed spiritu destituti, vitam regionem incolant, quique sacram Eremitam ad passionum mortificationes, vitæque exipienda ingressi, in tantum ab instituti sui scopo aberrant, ut potius seipsos amplius vitis irradicent, & propriarum passionum deordinationibus miserabili servitute subjiciant.

De talibus Eremita incolis, in hunc modum loquitur Eusebius Emisenus: Quid nobis prodest habitationis hujus secretum, quando tyrannico dominio in nobis malitia regnat, ira supereminet, majoremque metum, reverentiam, atque cultum nobis inquit humanus oculus, quam divinus? dum nos, qui extra mundum esse nos credimus, & mundum nos reliquisse præsumimus, & jactamus, mundum intra nos per diversarum vitia passionum, per imagines phantasticas, & cogitationes inanes, clausum tenemus. Quid prodest, si locus quietus, solum corporaliter teneatur? & in quiete in corde versetur? quid, inquam, prodest si in habitatione silentium sit, & in habitatoribus vitiorum tumultus, & colluctatio passionum? si exteriora nostra ornet serenitas, & interiora conturbet tempestas? & infra. Sciamus ergo parum, a se nihil nobis prodesse, si corpora nostra jejuniis, abstinentiis, vigiliis, disciplinis, veste aspera, duriorique strati reclinatio negligamus, & animas nostras à vitis, ab inquietudine passionum, à superbia, ira, impatientia, non purgemus. Quid prodest corporalis afflictio, si linguam & mentem deturpet distractio? nonne omnis labor noster in nihil redigitur? O quam periculosum est cellam inutiliter occupare, in qua alias fructuose demoraretur, suisque meritis & precibus fundatori, & benefactoribus, ac aliis multis auxiliaretur.

CAPUT VIII.

De secunda exercitiorum Eremiticorum statione sive diæta.

Postquam jam per duos circiter menses in prioribus his se exercuerit Eremita, ad aliorum Thom. à Iesu Oper. Tom. II.

ra, & nobiliora exercitia tot animumque attollat, in quibus etiam aliquanto diutius insudandum erit. Ex horum quidem hunc sibi præsumat finem, ut magna, assiduaque diligentia, totam interioris hominis fabricam, passionum omnium mortificatione, & continuâ virtutum exercitatione reformet; ipsum etiam intellectum orationis, & contemplationis studio illuminet, aptumque, & capacem efficiat sublimissimæ rerum divinarum, & celestium cognitionis, qua homo DEO simillimus, & divinæ unioni proximus constituitur, ut in tertia mansione dicetur.

Duplex hujus viæ exercitium, unum mortificationis passionum, alterum acquisitionis virtutum. Scopus est puritas cordis, duobus similiter mediis acquirenda: priori quidem passionum mortificatione, & acquisitione virtutum; posteriori, cognitione DEI per meditationem, aut contemplationem. Quibus nihil conducibilius est, quam attentâ vitæ & passionis Domini nostri JESU Christi consideratio, & sedula virtutum, in ea resplendentium imitatio. Nihil enim apertius DEI naturam, & perfectiones demonstrare potest quam Christus Dominus. In ipso enim divinarum perfectionum attributa, omnipotentia, magnitudo, sapientia, bonitas, misericordia, & justitia, ex quibus in DEI cognitionem deducimus, mitificæ coruscant; in ipso tanquam lucidissimo speculo, in quo seipsum intendamus, & perfectissimo, quo efficacissime moveamur exemplari virtutum omnium exercitia clarissime reluxerunt.

Atque ita totum statione hac decertantis exercitium, in cognitione, & imitatione JESU Christi præcipue consistit. Unico enim hoc & principali medio clarum DEI notitiam percipiet, & virtutes perfectissimas, quibus ad beatam tendat amoris cum DEO unionem, in seipso solidissime insculpet. Nam si Christus Dominus osium est, quo intratur ad Patrem, quomodo qui ab eo defleat, pro impetrando perfecte orationis, aut cognitionis divinæ dono ad Patrem luminum pertingere poterit? Est meditatio a que imitatio vitæ Domini nostri JESU Christi utilissima, securissima & maximi meriti, atque omnium omnino viarum compendiosissima, & subtilissima, & ideo nunquam, quoad vixerimus ab ea defleendum. Solummodo tria hujus mansionis exercitia breviter explicabimus.

Primum exercitium.

Primum itaque diætae hujus secundæ Exercitium est, passionum animæ mortificatio & abnegatio, cum homo animoso & forti cona bellum sibi indicit, & vim inferi in cohibendis animæ suæ passionibus, voluptatibus, commoditatibus, sensibus, proprio judicio, propria voluntate, honore, lucris, consolationibus, omnibusque aliis partis rationalis inordinatis affectionibus, & amoribus, & totaliter seipsum abnegans fratri rationis motuum suorum catervam moderatur & gubernat. Et quia ab hac passionum refrenatione virtutum moralium origo dependet, cum hæc illarum moderatione introducantur, & exercentur, hinc tota difficultas in hac perfecta sui ipsius mortificatione & abnegatione consistit. Vnde quamoptime Cassianus Coll. 5. cap. 16. duplo majori labore asserit passionum affectiones eradicari & mortificari, quam virtutes ipsas in anima inseri. Con-

In passio-
nū mor-
tificatio-
ne, quo
ordine
proce-
dedum.

G

lit